

FORANTIK 7

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Ølbyvej 15, 7600 Struer

Tlf. 97 56 81 81 E-mail: benny.boysen@mail.dk

Hjemmeside: www.antikhistorie.dk

CVR Nummer 29 55 13 24

Bankforbindelse: Andelskassen MidtVest Reg. Nr. 5977 Konto: 101405-3

Bestyrelse:

Formand: Benny Boysen, Ølbyvej 15, 7600 Struer Tlf. 9756 8181

Næstformand: Leif Bech, Grøndalvej 14, Hvidbjerg 7790 Thyholm Tlf. 9787 1658

Kasserer: Nina Bernth-Andersen, Lucernemarken 17, Resen 7600 Struer

Tlf. 9786 1911

Sekretær: Louise Westenholz, Marievej 3, 7752 Snedsted Tlf. 4021 6367

Øvrige medlemmer:

Niels Høy Jørgensen, Kastanievænget 40, 7800 Skive Tlf. 9751 1356

Kathrine Jørgensen, Tothøjvej 25, 7400 Herning Tlf. 9716 4044

André Ebbesen, Spøttrupvej 31, Tjørring, 7400 Herning Tlf. 9726 9249

Antik-Historisk Selskab er oprettet maj 2006 på initiativ af en række antikvitetsinteresserede mennesker i Midt- og Vestjylland. I selskabets vedtægter er anført, at selskabets virkeområde primært er det midt- og vestjyske område, og "Selskabets formål er inden for sit geografiske virkeområde gennem foredrag og kurser samt ved kulturelle og debatskabende arrangementer inden for den folkeoplysende ramme at formidle viden og udveksle erfaringer omkring antikviteter og den kulturhistorie, der er knyttet til disse. Derudover afvikles der ekskursioner med samme formål".

Nye medlemmer optages i selskabet ved henvendelse til et af bestyrelsens medlemmer. Det årlige kontingent udgør kr. 200.- for et fuldt medlemskab. I forbindelse med et fuldt medlemskab kan også optages associerede medlemmer til halvt kontingent – Associerede medlemmer har ikke stemmeret på generalforsamlingen, men deltager på lige fod med andre i selskabets arrangementer.

FORANTIK redigeres af et udvalg med formanden som ansvarshavende redaktør, som også har skrevet alle usignede artikler, men bladets spalter er åbne for indlæg fra medlemmerne. Udkommer mindst 2 gange årligt.

FORANTIK: ISSN 1902-5467 (Papir-udgaven)

FORANTIK: ISSN 1902-5483 (Online-udgaven)

Turistsæson?

Mange forretningsfolk sætter deres lid til, at julehandelen vil redde årets omsætning. Mange antikvitetshandlere har det på samme måde med turistsæsonen.

Jeg blev derfor ganske overrasket, da jeg en sommer ville besøge en bekendt med en antikvitetforretning midt i et massivt turistområde og fandt døren låst og forsynet med et skilt: LUKKET.

Nu jeg alligevel var på egen, kom mobiltelefonen i brug, for jeg ville da godt hilse på. Manden var hjemme, og som svar på min udtrykte forundring over, at han sådan ville gå glip af turistomsætningen, fik jeg svaret: "Jeg holder altid lukket i hele juli måned. Jeg vil ikke gå og være museums-kustode i min egen butik!"

Egentlig forstod jeg godt hans holdning. Hans varelager var absolut ikke turistrelateret, og hans erfaring var, at turister bare "osede" – han kunne bruge tiden til noget bedre end at vise rundt og høre på folks kommentarer om hvad de fandt i butikken.

Det er måske en lignende erfaring, der i et udslag af indehaverens galgenhumor har givet navn til en antikvitetforretning i Cambridge England. På skiltet over vinduet står med store bogstaver: "My-auntie-had-one-but-she-throw-it-out" – Lyder det ikke, som noget man selv har hørt adskillige gange: "Min tante havde også sådan en, men den smed hun ud?"

Jeg fik her i sommer oversigten over antikvitetshandlere i Sverige, hvor der bl. a. er opgivet åbningstider. Det fremgik helt klart, at tendensen med kun at have åbent efter forudgående aftale er i tiltagende. "Öppen efter överenskommelse", som der står efterfulgt af et mobilnummer, hvor man så kan træffe aftale eller få at vide, at det man søger findes ikke i butikken, så man kan spare sig ulejligheden.

Det er da altid noget, at man kan lave aftale for ikke at køre forgæves. Lidt mere spøjst er det, når det bekendtgøres: "Åbent når flaget er ude" eller som set i USA: "Open when home" for ikke at tale om teksten i en brochure for en kunsthandel i Vestjylland: "Åben når åben" – jamen det står der.

Det er en klar tendens, at en del af antikvitetshandelen flytter over på kontakter etableret via Internettet, hvilket er meget fleksibelt m.h.t. behov for fast åbningstid, men den kolorit en antikvitetforretning giver i et turistområde, synes jeg vil være svær at undvære. Det samme synes vist turistbureauerne, som i hvert fald gerne vil sælge annonceplads til de handlende.

Er man "oser" i en velassorteret antikvitetforretning, hvor man i øvrigt bliver venligt modtaget og får besvaret sine spørgsmål, kan man godt føle sig lidt forlegen ved blot at hilse af med et "Farvel – og tak for kigget!" Forretningerne kunne godt hjælpe den slags folk ved at have nogle konsumvarer tæt på kasseapparatet. Det kunne være et kræmmerhus gammeldags bolcher, nogle håndstøbte lys, der passer til forretningens lysestager, eller måske en særlig vin med egen etiket.

Det kunne let give den samvittighedsplagede oser anledning til at kvittere for den udviste venlighed ved at tage pungen op til et lille køb, og det kan måske forlænge den handlendes lyst til at holde forretningen åben – også i turistsæsonen.

Efteråret så vidt

Det er ved at blive en tradition blandt selskabets medlemmer at dukke op på den årlige antikudstilling i Limfjordscentret Doverodde Købmandsgård, og igen i år havde vi den fornøjelse at hilse på ca. en tredjedel af vore medlemmer, som jo også går gratis ind, idet selskabet betaler for entreen, hvis man i forvejen har meddelt sin ankomst. Det gør vi igen til næste år, hvor udstillingen holdes i weekenden 7.-8. august.

Vi kunne fylde en 36 personers bus til ekskursionen, som i år gik til Kunstmuseet Trapholt i Kolding, som viste sig at være en spændende bygning, men med overraskende få udstillinger. Til gengæld var det en dejlig museumscafe med god og rigelig buffet og skøn udsigt over Kolding fjord. Dejligt var det også at nyde formiddagskaffen med friskbagte boller i de private omgivelser i Jelling.

Næste stop var kunstmuseet i Vejen. Det er ganske imponerende, at en lille by kan have et museum med så fine samlinger koncentreret omkring perioden tidligt i 1900-tallet, hvor symbolismen havde sit højdepunkt. Her var der unægtelig meget at se på – ikke mindst for de keramikinteresserede, og museets nye store katalog over ”Keramik i lange baner” vil garanteret blive en klassiker inden for antikvitetsverdenen. Der var afsat halvanden time til besøget, hvilket viste sig ikke at være spor for meget, for det var en god oplevelse.

Bestyrelsen vil gerne sige deltagerne tak for den gode stemning, der var i bussen og på turen i det hele taget.

Vi fik et sidste øjeblikks tilbud om et besøg 3. oktober i en stor specialsamling af Alumina-keramik som omtalt på vores hjemmeside. Desværre kunne vi kun nå at kommunikere tilbudet ud over Internettet, så det nåede ikke alle medlemmer, men det rådes der bod på, ved at gentage turen hen i foråret.

Til gengæld ville vi gerne nå ud til alle medlemmer med tilbudet om at deltage i besøget på Fyn i den store samling af keramik fra Ipsens Enke, som vores bestyrelsesmedlem Kathrine Jørgensen har fået i stand, så der er gået brev ud til alle medlemmer, selv om vi er nødt til at begrænse deltagerantallet. Også her vil vi gerne lave en gentagelse, hvis der skulle være flere tilmeldte, end det private hjem kan rumme på en gang. Vi må benytte ”Først til mølle”- princippet, når der er sådanne besøg, men til gengæld må vi sige, at selskabets medlemmer har mulighed for at opleve nogle af de store gode private samlinger, som ellers ikke er tilgængelig for offentligheden.

Nu begynder så kursusæsonen, som plejer at betyde, at selskabet får en række nye medlemmer, men sædvanligvis også et gensyn med medlemmer, som gerne vil være med på kurset igen.

Bestyrelsen er nu i gang med at planlægge forårsprogrammet, og vi modtager gerne forslag fra medlemmer til nye aktiviteter til både foredrag, kurser og besøg.

Tilbage i efteråret:

Onsdag den 16. december kl. 19:

Afholder vi almindelig medlemsaften i Kulturhuset i Hvidbjerg på Thyholm. Det har vi prøvet før, og det var ganske hyggeligt med æbleskiver, gløgg, kaffe og hjemmebag. Noget detaljeret program for aftenen er ikke udarbejdet, men vi regner med, at deltagerne tager noget med, som de gerne vil fortælle om, eller måske spørge om.

Vi har været heldige at få den gamle urmager Børge Haaning til at være til stede. Han er en erfaren fagmand inden for gamle ure og en klog mand at stille spørgsmål til om gamle ure og det er du velkommen til.

Af hensyn til indkøb er det nødvendigt med tilmelding til aftenen, hvilket skal ske senest mandag den 14. december til et af selskabets bestyrelsesmedlemmer eller til formanden. Deltagerbetaling er kr. 50.-

Antikviteter og arvestykker

- et ugekursus på Seniorhøjskolen

Mange mennesker har en stor interesse for de ting, som man omgiver sig med i hjemmet. Måske er det noget, som har særlig betydning for en i kraft af en personlig tilknytning. Måske er det et arvestykke, man selv har fået, eller noget som man gerne vil give videre til sine efterkommere.

Oftentimes kan tingene selv fortælle en historie i kraft af deres stil, form, funktion, materiale eller om de mennesker, som har fremstillet eller brugt dem. Det er det at trænge ind i denne historie, der gør antikvitetsverdenen så spændende.

Med hjælp fra en del af de gode foredrags- og oplægsholdere, som vi tidligere har benyttet til vore arrangementer i Antik-Historisk Selskab, afholder Seniorhøjskolen i Nørre Nisum i perioden 17.-23. februar 2010 et ugekursus med ovenstående titel "Antikviteter og arvestykker". Kurset er så bredt sammensat, at det kan godkendes inden for højskoleloven.

Seniorhøjskolen frekventeres gerne af folk fra hele Danmark, og det er absolut ingen betingelse, at man er senior for at deltage, og fra Antik-Historisk Selskab vil vi gerne anbefale kurset, hvis indhold i løbet af en måned vil være tilgængelig på Seniorhøjskolens hjemmeside www.seniorhoejskolen.dk eller program kan tilsendes ved henvendelse til skolen på telf. 97 89 10 11.

Postadressen er Seniorhøjskolen Degneparken 22, Nr. Nisum 7620 Lemvig.

Vinterens kursusprogram

Antikvitetskompetence for begyndere

I år afholdes kurset over 7 aftener både i Struer og i Herning. I Struer foregår undervisningen på mandage på Gimsinghoved Kunst- og Kulturcenter og i Herning på tirsdage i Kulturellens lokaler i Nørregade. Deltagerbetaling udgør kr. 50 pr. kursusaften, og det er ikke nødvendigt med tilmelding, selv om det skal anbefales. Man kan deltage i de emner, man har lyst til, og det er ikke nogen forudsætning, at man er medlem af Antik-Historisk Selskab. Kurserne er åbne for alle, som har lyst at erhverve en større indsigt i antikviteternes verden. Kursusleder er selskabets formand tidl. museumsinspektør Benny Boysen, men enkelte af kurserne vil være suppleret med indlæg fra nogle af selskabets meget kompetente medlemmer.

Struer: Gimsinghoved mandag 2. november 2009 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 3. november 2009 kl. 19:

1. Kursusaften:

Introduktion. Antik generelt. Gennemgang og øvelser i stilhistorie. Gennemgang af relevant litteratur til nærmere selvstudium.

Struer: Gimsinghoved mandag 16. november 2009 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 17. november 2009 kl. 19:

2. kursusaften:

Sølv – og det der ligner. Hvad er sølv, og hvad er ”Det-som-ligner”? Håndbogsarbejde med at identificere mestrene bag danske sølvarbejder. Kursisterne opfordres til selv at medbringe sølvvarer eller ”Det-som-ligner”.

Struer: Gimsinghoved mandag 30. november 2009 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 1. december 2009 kl. 19:

3. kursusaften:

Gamle glas. Glas er et meget stort samlerområde, men hvordan kan man se, om et glas er gammelt? Kan man identificere fabrikken, hvor det er fremstillet m.v.? En prøvesamling med forskellige karakteristika præsenteres. Kursisterne opfordres til selv at medbringe eksempler på egne glas.

Struer: Gimsinghoved mandag 14. december kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 15. december kl. 19:

4. Kursusaften:

Keramik og fajance. Herunder bornholmerkeramik og ”Ipsens Enke”. Keramik er en betegnelse, som dækker alt, hvad der er fremstillet af forskellige jord- og lertyper. Fra

mursten til kongeligt porcelæn. Det vil være en aften, hvor vi breder os lidt rent emnemæssigt. Medbring selv eksempler.

Struer: Gimsinghoved mandag 4. januar 2010 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 5. januar 2010 kl. 19:

5. kursusaften:

Porcelæn. Her gennemgås en generel porcelænshistorie i meget store træk, hvorefter vi koncentrerer os om de danske fabrikker som Den kongelige Porcelænsfabrik, B&G, Dahl Jensen og Lyngby (Københavns Porcelænsmaleri). Der vil blive præsenteret litteratur til fortsat selvstudium. Det er vigtigt selv at medbringe, hvad man evt. gerne vil vide mere om – også gerne noget, som er produceret i udlandet.

Struer: Gimsinghoved mandag 18. januar 2010 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 19. januar 2010 kl. 19:

6. Kursusaften:

De uædle metaller. Metaller som messing, kobber og tin er p.t. gledet lidt i baggrunden. Det er en skam, for det er rigtigt gode studieobjekter, som indeholder en masse stil- og kulturhistorie. Tag med, hvad I kan bære. Kursuslederen påtager sig evt. lidt hjemmearbejde, hvis det er nødvendigt for at finde et facit.

Struer: Gimsinghoved mandag 1. februar 2010 kl. 19:

Herning: Kulturellen tirsdag 2. februar 2010 kl. 19:

7. Kursusaften:

Malerier. Hvorledes identificerer man en kunstner og hvor findes der oplysninger? Er netop denne kunstner noget værd rent økonomisk? Spørgsmålene er mange. Der gives eksempler på litteratursøgning og gode råd om rensning, opbevaring og restaurering. Hvad kan man selv gøre, og hvad skal man absolut holde sig fra? Man er velkommen til at medbringe et eller flere billeder.

Gerne tilmelding til:

Antik-Historisk Selskab

Formand Benny Boysen

Ølbyvej 15 7600 Struer

Tlf. 97568181

Mail: benny.boysen@mail.dk

Eller via selskabets hjemmeside: www.antikhistorie.dk

Museumsbesøg i sommervarmen.

Af Benny Boysen

De nye kommunesammenlægninger og nedlæggelsen af amterne har betydet et opbrud i museumsverdenen, hvor de enkelte museer nu skal finde egne ben og ståsted samt i de fleste tilfælde indgå i helt nye samarbejds-sammenhænge. Der er helt klart kommet en stærk forventning til museerne om en bedre egenindtjening baseret på bedre besøgstal og salg af produkter og ydelser. Museerne er på vej til at blive forretninger frem for egentlige kulturinstitutioner.

En oplevelse ved et besøg på et af de gamle vestjyske museer, som efter reformerne er blevet nedgraderet til udelukkende at være kustodebetjent, var egentlig ganske skræmmende. En del af det sparsomme udstillingsareal var nu indrettet til cafe, og i et andet lokale var der sammen med museumsgenstandene indrettet salgsudstilling med varer, som ikke havde nogen som helst relation til museets samlinger, men var, hvad man nærmest kan kalde varer i "Søstrene-Grene-stil".

"Vi kommer nok til at lave det om", sagde kustoden, da han genkendte mig fra gamle dage. "Det hænder ikke så sjældent, at en museumsgæst tager et af museets billeder ned fra væggen og kommer ud til skranken med det for at købe det!"

I Varde er det gamle museum på Lundvej lukket og Jugendhuset sat til salg, men der er indrettet nyt udstillingslokale i den fine gamle Jacobiskole, som er centralt beliggende lige over for kirken. Her så vi udstillingen med arbejder af den helt specielle maler Otto Frello. Det var en stor oplevelse, men vi undrede os over, hvorfor der spredt over hele gulvarealet var anbragt tunge keramiske fliser, som folk snublede over, hvis man blev for ivrigt optaget af at studere Frellos billeder. På vores undrende spørgsmål fik vi svaret, at man havde bestilt en kunstner til at gøre noget ved selve rummet, nu det kun var væggene, der var i brug til maleriudstillingen. Samtidig kunne man promovere de lokale festspil ved at udstille nogle af de fantasi- og farverige kostumer, som var benyttet i "Skønheden og udyret". Det må være det begreb, som i kunst- og auktionsverdenen kaldes for "Mixed media", der nu har indfundet sig i museerne.

Et helt nyindrettet museum har ved en nyprioritering af opgaver og indsamling bunket en del af de mange tidligere indkomne gaver til museet op i en stak, som man kalder "Wunderkammeret", og her kan man så stå og undre eller more sig over, hvad man dog tidligere fandt værdigt og betydende nok til at skulle bevares på et offentligt tilgængeligt lokalmuseum. Det er nødvendigt, at museerne også engagerer sig i nutiden, men hvorfor dog kaste vrag på fortiden?

Vi sluttede med et besøg på Tønder Museum, som nu ikke længere hedder sådan, men efter den store sønderjyske museumsfusion "Kulturhistorie Tønder" – et dejligt "gammeldags" museum med en fornuftig entre og mange udstillede genstande.

Museernes samlinger af genstande er netop deres kernekompetence. Det må ikke blive glemt i en populistisk tid.